



Číslo: 4065/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 03. 04. 2023 do 05. 04. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola, Slatina 24, Slatina	
Zriaďovateľ	Obec Slatina

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Beatrica Kissimonyiová, poverená riaditeľka školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 4065/2022-2023 zo dňa 30. 03. 2023 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Katarína Lészkóová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Judita Tungli Večerková, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania a materiálno-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaný subjekt bola štátna neplnoorganizovaná vidiecka základná škola (ďalej ZŠ) s vyučovacím jazykom maďarským. V škole bola zriadená 1 trieda so 4 ročníkmi, v ktorej sa vzdelávalo 12 žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK). V čase priameho výkonu školskej inšpekcie bolo z celkového počtu žiakov 9 so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP), z nich 6 s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (ďalej MP) (2. ročník – 3, 3. – 1 žiak a 4. – 2 žiaci) a 3 so stredným stupňom MP (3. ročník – 1 žiak a 4. – 2 žiaci). U troch žiakov 1. ročníka podľa vyjadrenia riaditeľky školy prebiehali vyšetrenia v centre poradenstva a prevencie, do podpísania správy bolo u nich potvrdené MP a boli zaradení medzi žiakov so ŠVVP. Súčasťou školy bol školský klub detí (ďalej ŠKD), ktorý navštevovali všetci žiaci. Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovali riaditeľka a vychovávateľ, ktorý si dopĺňal úväzok ako učiteľ.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Primárne vzdelávanie

Školská inšpekcia vykonala 15 hospitácií v predmetoch slovenský jazyk a slovenská literatúra (ďalej SJS), maďarský jazyk a literatúra (ďalej MJL), matematika (ďalej MAT), prírodoveda (PDV), vlastiveda (VLA) a prvouka (ďalej PRV). Z 12 žiakov boli prítomní na sledovaných hodinách 7, z nich boli 6 žiaci s MP.

Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na väčšine hodín žiaci nedisponovali adekvátnymi **komunikačnými spôsobilosťami** vo vyučovacom jazyku, počas hodín i prestávok hovorili medzi sebou po slovensky. Komunikácia sa uskutočnila len medzi učiteľkou, ktorá použila spisovne správnu slovenčinu v slovnom prejave a žiakmi 4., zriedka 1. ročníka. Na otázky odpovedali často jednoslovne, čo učiteľka nekorigovala. Žiaci sa na väčšine hodín nedokázali primerane veku vyjadrovať s adekvátnym využitím slovnej zásoby vrátane odbornej terminológie. Prevažne plynulý, pohotový verbálny prejav bol ojedinelý (4. ročník), najmä pri vyjadrovaní názoru k téme hodiny (Jarné kvety, Veľká noc) a povolaniam. Súvislý verbálny prejav prezentovali najčastejšie pesničkami a básničkami, ktoré neovládali dostatočne alebo len jednotlivci a počítaním len do desať, napriek tomu, že čísla po slovensky zväčša poznali. Na ostatných hodinách sa vyjadrovali jednoslovnými odpoveďami s používaním nárečových slov. Slovný prejav žiakov bol občas ovplyvnený jazykom príslušného etnika (rómsky). Žiačka 1. ročníka sa na hodine vyjadrovala slovne málo a žiak 3. ročníka s MP variant B nedostal príležitosť komunikovať. Ani na jednej hodine nebolo podporované ich písomné vyjadrovanie. Na každej hodine počúvali primeraný jazykový prejav prostredníctvom zvukových nahrávok súvislého textu so zameraním na sviatky jari. Ich porozumenie bolo podporované názornosťou pomocou PowerPointových prezentácií, čo na hodinách nedokázali efektívne využiť, okrem jednej. Ojedinele žiak s MP variant A (4. ročník) pomocou učiteľky čítal nahlas učivo individuálne, mal zvládnutú techniku čítania, na ostatných hlasné čítanie absentovalo. Na väčšine hodín nemali možnosť vyhľadávať základné informácie z textu a reprodukovať ich, ešte slabšie boli nabádaní k hlbokšej práci s ním (1 hodina), k objavovaniu vzťahov medzi informáciami. Na jednej hodine intaktná žiačka 1. ročníka podľa učebných osnov školy danú činnosť ešte neovládala. Slabou stránkou bol minimálne vytvorený priestor na prácu s textom, bez podpory hľadania odpovedí na otázky podľa ilustrácií alebo textu a absencia rozvíjania písomného prejavu s negatívnym dopadom na celkovú nevyhovujúcu úroveň rozvíjania ich komunikačných spôsobilostí (11,1 % graf č. 3a). **Rozvíjanie poznávacích kompetencií** nebolo vo vzťahu k intaktnej žiačke vyvážené zastúpené, absentovali úlohy na vyššie myšlienkové procesy, žiaci na tretine hodín neovládali úlohy na rozvíjanie nižších kognitívnych procesov, čo si vyžaduje zlepšenie. Pri úlohách na zapamätanie a porozumenie žiaci 4. ročníka ojedinele preukázali prevažne v primeranej miere osvojenie základných vedomostí a zručností, porozumeli významu informácií a svoje vedomosti väčšinou vedeli aplikovať v konkrétnej neznámej situácii pri opakovaní učiva o jarných prácach v záhrade a premene jarnej prírody. Vo dvojiciach s pomocou kartičiek s obrázkami kategorizovali podľa kritérií domáce zvieratá, ovocie, zeleninu a jarné kvety, pri rozhodovaní nie vždy boli samostatní. Intaktná žiačka 1. ročníka prevažne na sledovanej hodine farbila maľovanku s jarnými kvetmi a žiačka 4. ročníka s MP variant B pracovala s kompenzačnou pomôckou na rozvíjanie jemnej motoriky. Učiteľka im nevenovala dostatočnú pozornosť. Úlohy na rozvíjanie analytických, hodnotiacich a tvorivých zručností neboli žiakom 2., 3. a 4. ročníka zadávané pre ich MP. Vhodne k učebnej téme bol zvolený výber učebných pomôcok so zabezpečením názornosti vyučovania. Žiaci prevažne využívali drevené kocky s obrázkami, puzzle, skladačky, pracovné listy a ojedinele

kartičky s obrázkami a učebnicu. Komunikovať cez elektronické médiá nemali možnosť ani na jednej hodine. Najslabšou stránkou procesu bolo rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Žiaci ojedinele boli motivovaní a zapájali sa do učenia vlastnou činnosťou pri práci vo dvojiciach, uvedomiť si chybu a identifikovať ich príčinu nedokázali. Rozvíjať kritické myslenie a schopnosti sebahodnotenia a hodnotiť výkony spolužiakov nedostali príležitosť ani na jednej hodine. **Rozvíjanie občianskych kompetencií** na 12,5 % hodín nepodporovalo efektívne rozvoj komunikačných kompetencií žiakov. Len na jednej hodine žiaci 4. ročníka vyjadrovali svoje názory primerane k svojim schopnostiam, väčšinou samostatne k téme hodiny a reagovali na aktuálnu situáciu v triede. V diskusii sa navzájom málo počúvali, nemali vytvorené komunikačné návyky a obhájiť svoje postoje vedeli len ojedinele. Žiaci preberali osobnú zodpovednosť za svoje konanie, prispievali svojim správaním a väčšina z nich i dodržiavaním dohodnutých pravidiel k vytváraniu priaznivej triednej klímy na všetkých hodinách. Úroveň **rozvíjania sociálnych kompetencií** bola obmedzená ich efektívnou komunikáciou s učiteľkou len na tretine hodín, ojedinele nemali osvojené v dostatočnej miere základné mäkké zručnosti a negatívne ovplyvnená nerozvíjaním kooperatívnych zručností na dvoch tretinách hodín. Na jednej hodine mali možnosť 2 žiaci 4. ročníka pracovať vo dvojici, bez dostatočného priestoru na preukázanie osvojených zručností, prezentáciu a posúdenie činnosti. Vzhľadom na prítomnosť jedného žiaka v 1. a 3. ročníku sa ich kooperatívne zručnosti nedali posúdiť. Učiteľka ciele hodiny jasne sformulovala len na jednej hodine, stanovené zámery neoverovala a na hodinách absentoval priestor na sebahodnotenie žiakov s dopadom na dostatočné rozvíjanie ich kompetencie k celoživotnému učeniu sa. Nepremyslene zvolené metódy a formy práce minimálne podporovali adekvátne rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov. Preferovanie audiolingválnej a audiovizuálnej metódy vo vzťahu k žiakom hovoriacim medzi sebou v slovenskom jazyku nebolo dostatočne motivujúce pre ďalšie rozvíjanie ich verbálneho prejavu. Prevahou frontálnej práce učiteľka obmedzila priestor na ich vzájomnú komunikáciu. Na viac ako polovici hodín niektorých žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu dostatočne nezapájala, neumožnila im zažiť úspech. Formatívne hodnotenie neuplatnila efektívne, neoznámila žiakom, v čom majú rezervy a poskytla radu ako sa zlepšiť len v menšej miere, čím im nevytvorila dostatočné podmienky na zlepšenie ich výkonu. Hodnotila klasifikačnými stupňami ojedinele, bez zdôvodnenia výsledkov hodnotenia. Slabou stránkou procesu bolo preferovanie audiolingválnej, audiovizuálnej a frontálnej práce, ktorých aplikovanie obmedzovalo rozvíjanie slovného prejavu žiakov i vzájomnú komunikáciu, pretože väčšina ovládala jazyk adekvátne.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Sledované predmety primárneho vzdelávania

Učenie sa žiaka

Žiaci nedisponovali **veku primeranými komunikačnými zručnosťami** na väčšine hodín, nevedeli, ojedinele nedostali príležitosť na hodinách komunikovať (88,9 % a 6,7 % graf č. 1). U žiakov sa prejavovala komunikačná bariéra, medzi sebou komunikovali v slovenskom jazyku, občas jazykom príslušného etnika (rómsky). Nie všetci chápali učiteľkine bežné príkazy a pokyny, bol potrebný preklad do štátneho jazyka. Slovné sa vyjadrovali v menšej miere, slovnú zásobu nemali rozvinutú dostatočne, bola strohá, jednoslovná, často používali nárečie a nemali osvojenú odbornú terminológiu. Pomocou učiteľky sa vyjadrovali súvisle pri spievaní piesní (MJL, PVD, PRV a VLA). Písomné vyjadrovanie absentovalo, na hodinách bolo väčšinou len grafické v podobe vymalovania obrázkov, čo v dostatočnej miere nepodporovalo rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov. Na hodinách prevažovalo počúvanie s porozumením, ojedinele po premietnutí prezentácií o jarnej prírode opakovali žiaci po učiteľke názvy jarných

kvetov (PDV, PRV) a žiak 4. ročníka s MP variant A len so značnou pomocou učiteľky dokázal čítať nahlas text z učebnice a následne ho odpísal do zošita (VLA). Na hodinách MJL žiaci pri riešení úloh v pracovných listoch neboli samostatní, písali slová a písmená, najčastejšie vymaľovali maľovanky. Na hodine MAT dominovalo mechanické sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 s prechodom u žiaka 4. ročníka s MP variant A a žiaci s MP variant B písali čísla do 10. Žiak 3. ročníka s MP variant B písal číslo 1, čo bolo učivo 1. ročníka, žiaci 2. ročníka s MP variant A písali čísla do 9 a intaktná žiačka 1. ročníka ako nové učivo písala číslo 2. Žiaci 4. ročníka ojedinele opakovali po učiteľke nahlas čísla do 20, pri výslovnosti potrebovali pomoc na rozdiel od žiakov 2. ročníka, po slovensky ich zvládli väčšinou samostatne. Na väčšine hodín nedokázali vyhľadávať informácie z textu alebo nedostali príležitosť činnosť vykonávať. Analyzovanie a hodnotenie textu na hodinách absentovalo v 1. ročníku a žiaci s MP dané úlohy vzhľadom na ich postihnutie neovládali. Nevytvorenie dostatočných podmienok na prekonávanie jazykovej bariéry na sledovaných hodinách malo dopad na celkovú úroveň (11,1 % graf č. 3a) posudzovaných komunikačných kompetencií žiakov. Na preukázanie a rozvíjanie svojich digitálnych zručností žiaci nemali vytvorený priestor. Pri úlohách na **zapamätanie a porozumenie** neprejavili v dostatočnej miere osvojenie základných vedomostí a zručností, neporozumeli významu informácií na väčšine hodín (86,7 % a 6,7 % graf č. 2). Na hodinách MAT a MJL intaktná žiačka 1. ročníka nepoznala písmená a nezvládala ani úlohy na porovnávanie čísel do 2. Na hodinách prevažne vymaľovala maľovanky, učiteľka jej nevenovala dostatočnú pozornosť. **Aplikačné úlohy** uplatnené na rozvíjanie motorických zručností s pomocou učebných pomôcok (drevené kocky a geometrické tvary na rozlišovanie farieb a obrázkov, drevené vkladacie puzzle), ako aj úlohy napriek zabezpečeniu názornosti obrázkami, kartičkami, dominom s obrázkami a číslami prevažne žiaci nedokázali riešiť samostatne alebo nedostali príležitosť na ich riešenie (80,0 % a 13,3 % graf č. 2). Vzhľadom na MP žiakov v 2.,3. a 4. ročníku úlohy na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov neboli učiteľkou zadávané a v 1. ročníku žiačka nedostala príležitosť ich riešiť. V oblasti **rozvíjania poznávacích kompetencií** žiaci preukázali spôsobilosti na celkovej nevyhovujúcej úrovni (5,4 % graf č. 3a). Autonómnosť žiakov s MP sa na tretine hodín prejavilo jednoduchou opravou chybovosti. Na ostatných hodinách nedostali príležitosť činnosť vykonávať. Žiaci nedostali príležitosť na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností a hodnotenie výsledkov spolužiačkovej činnosti na sledovaných hodinách a efektívne učenie sa žiakov nebolo podporované spätnou väzbou o kvalite výkonu žiaka ani od učiteľky. Kompetencie žiakov **k celoživotnému učeniu** sa boli na celkovej nevyhovujúcej úrovni (0,0 % graf č. 3a). Vyjadriť svoje názory mali možnosť len ojedinele, v diskusii rešpektovať postoje iných a argumentovať zvládli len s pomocou, na ostatných hodinách nedostali príležitosť. V oblasti **rozvíjania občianskych kompetencií** žiaci preukázali spôsobilosti na celkovej nevyhovujúcej úrovni (2,5 % graf č. 3a). Kompetencie žiakov v oblasti **rozvíjania sociálnych zručností** boli celkovo na málo vyhovujúcej úrovni (42,1 % graf č. 3a). Osvojené kompetencie boli preukázané na hodinách pri preberaní osobnej zodpovednosti za svoje konanie a pri vytvorení priaznivej triednej klímy (100,0 % graf č. 3), žiaci rešpektovali pokyny a správali sa kultivovane. Komunikácia na väčšine hodín prebiehala medzi učiteľkou a žiakmi, bola málo efektívna a žiaci zväčša nemali osvojené mäkké zručnosti (6,7 % graf č. 3). I napriek sporadickému výskytu foriem kooperatívneho vyučovania vzájomná interakcia medzi žiakmi naznačovala pozitívne vzťahy. Kompetenciu oslabovala s výnimkou dvoch hodín nevytvorená možnosť žiakom pracovať vo dvojici. Počas činnosti vo dvojici v dostatočnej miere nepreukázali osvojené zručnosti a na prezentáciu a posúdenie jej výsledkov nedostali príležitosť. Vzhľadom na prítomnosť jedného žiaka v 3. a 1. ročníku rozvíjanie ich kompetencií nezadaním činnosti v tíme sa nedalo posúdiť.

Vyučovanie učiteľa

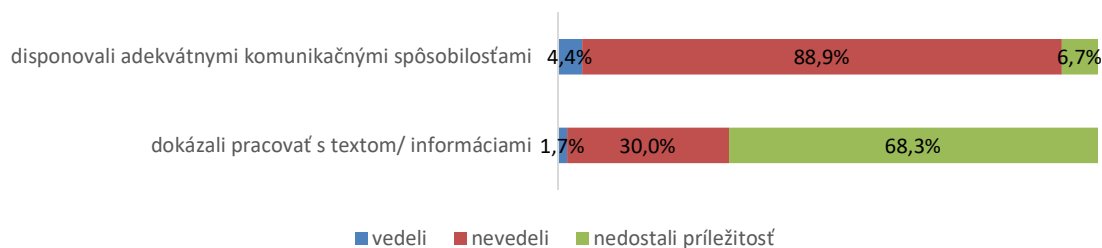
Učiteľka určila ciele len na dvoch hodinách, ale stanovené zámery neoverovala a na hodinách absentoval priestor na sebahodnotenie žiakov. **Podporné stimuly pre efektívne učenia sa** žiakov neboli poskytované adekvátne na väčšine hodín (30,0 % graf č. 4). Prevažne im zadávala pri samostatnej práci úlohy ako vymaľovanie obrázkov, čo nebolo efektívne a neumožňovalo im napredovať a dosahovať pokrok vo vedomostnej úrovni. Uplatnenie vhodných podmienok len na pätine hodín na prekonávanie bariér v učení sa a neumožnenie slobodnej voľby pri výbere úloh, nezohľadňovanie rôznych učebných štýlov neaktivizovalo žiakov k efektívnemu a činnostnému učeniu. Učiteľka využívala na sledovaných hodinách **učebné pomôcky, informačno-komunikačné technológie** (videá a prezentácie), ktoré prevažne slúžili na doplnenie informácií bez aktívnej činnosti žiakov na polovici hodín. Interaktívna tabuľa v bežnej triede absentovala a v učebni informatiky nebola funkčná, čo obmedzovalo rozvíjanie digitálnych kompetencií žiakov. **Stratégie vyučovania** neboli efektívne premyslené ani na jednej hodine, zvolené rozhovory a usmernenia riešenia úloh neaktivizovali v dostatočnej miere žiakov k činnosti (31,4 % graf č. 4). Učiteľka žiakov motivovala didaktickými hrami len na pätine hodín, úlohy na rozvíjanie zručností pri riešení úloh na analýzu a hodnotenie boli uplatnené len ojedinele, na kritické myslenie a rozvíjanie tvorivosti ani na jednej hodine v 1. ročníku. Metodické postupy, typy úloh a striedanie priamej a nepriamej činnosti neboli efektívne zvolené a vyvážené na väčšine hodín a nevytvárali podmienky na optimalizovanie učebnej záťaže žiakov. Učiteľka **vytvárala na hodinách atmosféru istoty a psychického bezpečia** (91,1 % graf č. 4) a dbala na vedomé dodržiavanie dohodnutých pravidiel. Priestor každému žiakovi zažiť úspech zhruba na tretine hodín nebol vytvorený, učiteľka niektorých žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu dostatočne nezapájala. Ani na jednej hodine nehodnotila učebné výkony žiakov a nevyužila **formatívne hodnotenie** optimálne na podporu ich učenia sa a motiváciu. Kritiku neuplatnila, pochvalu a hodnotenie klasifikačnými stupňami bolo ojedinelé, na menej ako polovici hodín. Zdôvodnenie absentovalo.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

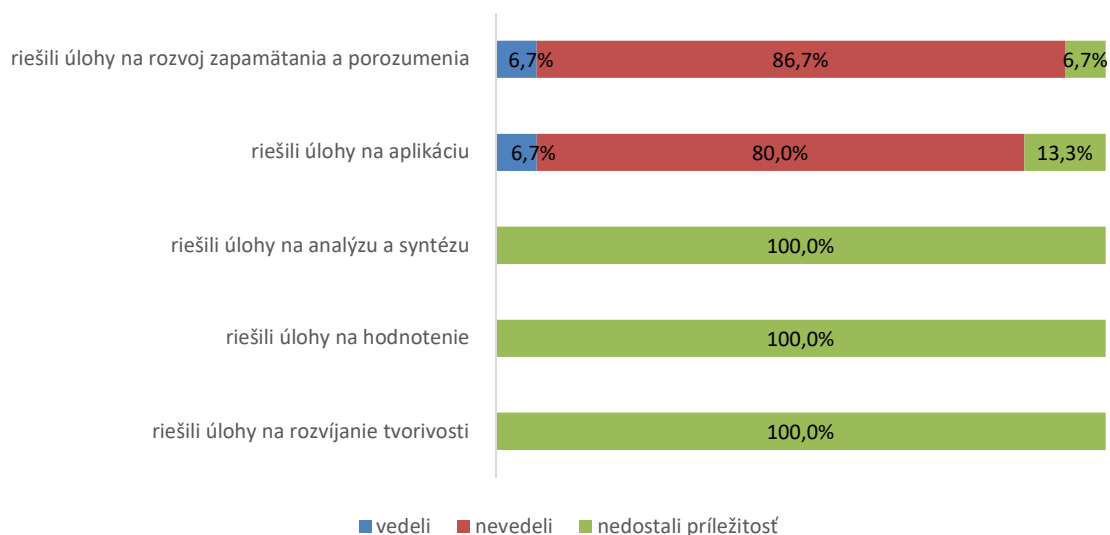
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	maďarský jazyk a literatúra	nevyhovujúca
Matematika a práca s informáciami	matematika	nevyhovujúca
Človek a príroda	prvouka	nevyhovujúca
	prírodoveda	nevyhovujúca
Človek a spoločnosť	vlastiveda	nevyhovujúca

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

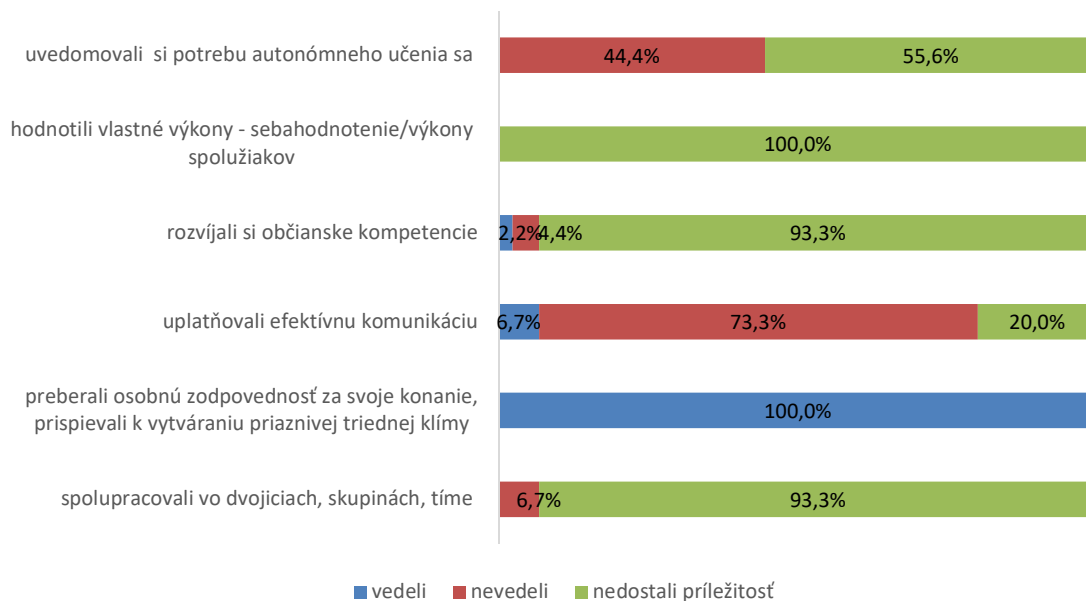
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní



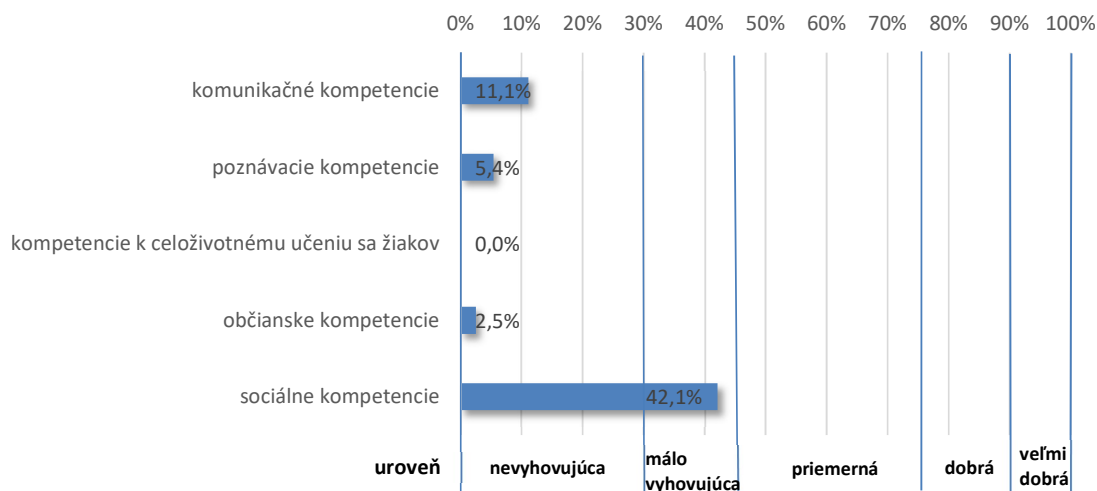
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní



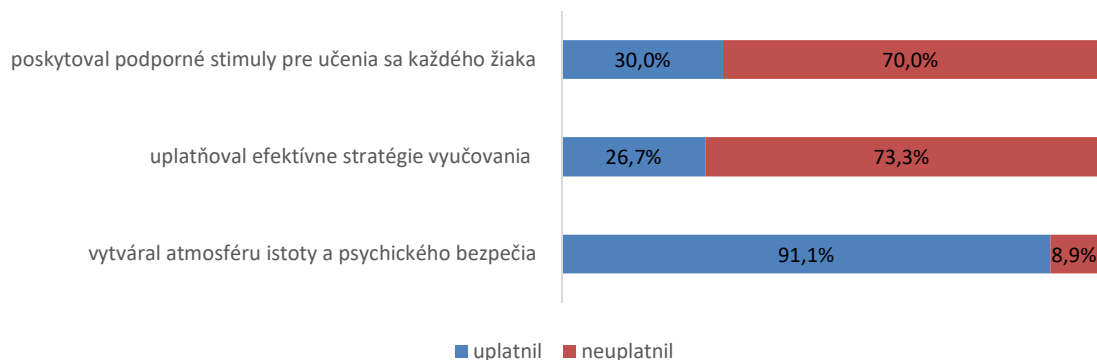
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní



Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní



Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v primárnom vzdelávaní



Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných zručností, poznávacích a občianskych kompetencií žiakov a kompetencií k celoživotnému učeniu sa,
- podpora rozvíjania digitálnych zručností žiakov,
- vedenie žiakov k osvojeniu zručností pri spolupráci vo dvojiciach, skupinách a tíme.

RIADENIE ŠKOLY

Výchovno-vzdelávací proces škola realizovala podľa **inovovaného školského vzdelávacieho programu** (ďalej iŠkVP). Jeho štruktúra bola v súlade so školským zákonom. Nedostatky neovplyvňujúce výchovu a vzdelávanie sa týkali používania nesprávnej odbornej terminológie a neaktuálnych informácií o pedagogických zamestnancoch a triedach. Nekomplexné informácie

o hodnotení žiakov, zabezpečení podmienok vzdelávania žiakov so ŠVVP a neaktuálny popis priestorových a materiálno-technických podmienok školy znižovali úroveň jeho spracovania s negatívnym dopadom na objektívnu informovanosť verejnosti o škole. Vzhľadom na vzdelávanie len žiakov z MRK absentovalo rozpracovanie osobitostí a špecifik ich výchovy a vzdelávania s dopadom na ich uplatňovanie v praxi. Zameranie školy na rozvíjanie digitálnej gramotnosti žiakov, jazykových zručností s dôrazom na anglický jazyk, športového nadania, ich spôsobilosti pre prácu s rôznymi zdrojmi informácií nebolo podporované navýšením počtu vyučovacích hodín príslušných predmetov alebo zavedením vlastných predmetov. Vo vzťahu k rozvíjaniu kompetencií žiakov v cudzom jazyku vzhľadom na ovládanie len slovenského a rómskeho jazyka žiakmi a mentálne postihnutie bolo nereálne. Hospitované hodiny ani aktivity školy nepotvrdili podporu ich rozvíjania. Vlastné ciele týkajúce sa rozvíjania spôsobilostí k celoživotnému učeniu sa, komunikačných, občianskych, sociálnych, digitálnych kompetencií, vnímať a chápať kultúru, riešiť problémy, uplatňovať základy matematického myslenia neboli podporované vo vyučovacom procese. **Učebný plán** s vlastnými poznámkami korešpondoval s rámcovými učebným plánom štátneho vzdelávacieho programu (ďalej ŠVP) len v 1. ročníku, nedostatkom bolo vzdelávanie žiakov s MP v 2., 3, a 4. ročníku podľa rámcového učebného plánu Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie ako aj ich edukácia vo všetkých predmetoch vrátane výchovných podľa rámcového obsahu vzdelávania vyššie uvedeného vzdelávacieho programu s negatívnym dopadom na podporu inkluzívneho vzdelávania. **Disponibilné hodiny** využité na posilnenie povinných predmetov (MJL, MAT, výtvarná a hudobná výchova) modifikovali učebný plán len pre 1. ročník. **Učebné osnovy** boli vypracované v rozsahu vyučovania podľa učebného plánu školy, ich rozpracovanie bolo v súlade so vzdelávacími štandardmi ŠVP pre primárne vzdelávanie. Pre žiakov s MP boli k dispozícii učebné osnovy s určeným rozsahom, ktorý zodpovedal reálne vyučovaným počtom hodín jednotlivých predmetov. Pre predmet etická výchova v 3. a 4. ročníku absentovalo vymedzenie obsahu vzdelávania. Spôsob realizácie všetkých **prierezových tém** nebol spracovaný komplexne, absentovala dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke. Prierezová téma ochrana života a zdravia sa nerealizovala didaktickými hrami. Prierezové témy boli implementované do obsahu učebných osnov určených predmetov s uvedením cieľov ku konkrétnemu učivu, ich aplikácia na hospitovaných hodinách bola ojedinelá. Národný štandard finančnej gramotnosti bol vypracovaný ako samostatný dokument podľa aktuálnej verzie, zapracovaním tém a čiastkových kompetencií do jednotlivých predmetov na podmienky školy. Spôsob vzdelávania žiakov so ŠVVP formou začlenenia spolu s intaktnými žiakmi bol značne otáznym vzhľadom na prítomnosť len 3 intaktných žiakov 1. ročníka v heterogénnej triede, u ktorých boli podľa vyjadrenia riaditeľky školy realizované v Centre špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej základnej škole vo Veľkom Krtíši, správy z vyšetrení neboli počas priameho výkonu inšpekcie predložené. Dodatočne riaditeľka školy uviedla, že vyšetrenia boli realizované už v mesiaci december 2022, že ide o žiakov so ŠVVP s MP. Žiaci so ŠVVP mali vypracované individuálne vzdelávacie programy (ďalej IVP), v ktorých absentovala úprava obsahu vzdelávania, nedostatkom bolo neurčenie metód vzhľadom na ich MP. Všetci začlenení žiaci mali v IVP rovnaké základné informácie o vplyve diagnózy a prognóze na vzdelávanie bez ohľadu na rok ich začlenenia, pričom uvedené údaje sa opakovali každý nasledujúci školský rok. Nezrovnalosti súviseli v deklarovanom postupe podľa ŠKVP daného ročníka a zároveň ich vzdelávania podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, v nesprávnom prepise rozsahu MP u jedného žiaka, v určení dlhodobého cieľa u 3 žiakov so stredným stupňom MP zvládnuť úspešne daný ročník v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. V dlhodobom ciele bol aktuálny ročník prepísaný perom, v predchádzajúcich IVP bez opravy s ponechaním pôvodného ročníka, kedy bol žiak začlenený.

Do IVP dvoch tretín žiakov neboli zapracované odporúčania zariadení poradenstva a prevencie komplexne. ŠkVP bol prerokovaný a schválený v pedagogickej rade, prerokovanie v rade školy absentovalo, oznam o jeho dostupnosti u riaditeľky školy bol umiestnený vo vstupných priestoroch školy.

ŠkVP nenaplnil význam strategického dokumentu školy. Nedostatkom bolo jeho neaktualizovanie a nerozpracovanie na podmienky školy, ako aj edukácia žiakov s mentálnym postihnutím podľa rámcového učebného plánu Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, čo malo negatívny dopad na možnosti ich inkluzívneho vzdelávania. Absencia úpravy obsahu a metód vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím v individuálnom vzdelávacom programe znižovala efektivitu ich uplatňovania v praxi.

Dokumentácia, ďalšia dokumentácia a vnútorné predpisy školy zabezpečovali organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s právnymi predpismi. Boli sprístupnené v riaditeľni bez prerokovania v pedagogickej rade. **Pedagogická dokumentácia** bola vedená dvojazyčne na tlačivách schválených a zverejnených ministerstvom školstva v súlade s právnymi predpismi. Triedne knihy boli v 1. ročníku vedené na tlačivách pre triedy intaktných žiakov, v ostatných vzhľadom na vzdelávanie len žiakov s MP na tlačivách pre špeciálne základné školy. Zápisy v triednych knihách (napr. tematické celky, opakovanie bez konkrétneho učiva) neumožňovali kontrolu dodržiavania vzdelávacích štandardov ŠVP jednotlivých predmetov v 1. ročníku a rámcového obsahu vzdelávania či spracovaných učebných osnov pre žiakov s ľahkým a stredným stupňom MP. Katalógové listy boli vedené v listinnej podobe. Dokumentácia záujmovej činnosti bola vedená komplexne a vecne, komisionálne skúšky sa v školskom roku 2021/2022 nerealizovali. Všetci žiaci s MP vzhľadom na formu ich vzdelávania mali založený Návrh na vzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej Návrh). V Návrhoch sa vyskytlo neúplné vyznačenie súhlasu alebo nesúhlasu zákonného zástupcu k formám vzdelávania jeho dieťaťa. Zápisnice z rokovania pedagogickej rady poskytovali stručné informácie o programe zasadnutia a štatistické údaje, vyhodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov. Problémy výchovy a vzdelávania žiakov neboli analyzované a neboli prijaté opatrenia na elimináciu slabých výsledkov žiakov, čo oslabovalo skvalitňovanie výsledkov výchovy a vzdelávania. **Plán profesijného rozvoja** pedagogických zamestnancov v školskom roku 2022/2023 bol vypracovaný v súlade s potrebami školy. Pedagógovia boli prihlásení na aktualizáciu vzdelávania, ktoré mali absolvovať v apríli 2023 (Stres našich životov). Za ostatné 2 roky sa riaditeľka školy ani pedagogický zamestnanec nezúčastnili vzdelávacích aktivít. Riaditeľka školy nemala vypracovaný plán vlastného manažérskeho rozvoja. **Rozhodnutia** o prijatí žiakov do školy boli vydané v súlade s právnymi predpismi. O povolenie individuálneho vzdelávania žiaka 1. stupňa ZŠ a plnenie povinnej školskej dochádzky mimo územia Slovenskej republiky nepožiadali ani jeden zákonný zástupca. V škole bolo zriadené **metodické združenie**, ktorého činnosť vzhľadom na počet pedagogických zamestnancov bola zameraná hlavne na optimalizáciu vyučovacieho procesu, modernizáciu vyučovania prostredníctvom dostupných edukačných programov, sledovanie nových trendov vo výučbe, čo nebolo na sledovaných hodinách pozorované. V zápisniciach chýbala komplexná analýza vzdelávacích výsledkov intaktných a začlenených žiakov a ich písomných prác s negatívnym dopadom na prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Vzájomné odovzdávanie informácií zo vzdelávacích aktivít, alebo seba vzdelávania nerealizovali, čo oslabovalo vzdelávaciu funkciu metodického združenia.

Realizácia výkonu štátnej správy v 1. stupni v súlade s právnymi predpismi bola pozitívom pedagogického riadenia školy. Nedostatky sa vyskytli pri vedení zápisov o prebratom učive v triednych knihách s negatívnym dopadom na kontrolu plnenia štátom garantovaného obsahu

vzdelávania. Zlepšenie si vyžaduje externé a interné vzdelávanie zamestnancov s cieľom zvyšovania kvality vyučovacieho procesu.

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia pre intaktných žiakov a pre žiakov s MP bol vypracovaný a prerokovaný v pedagogickej rade. Systém deklaroval hodnotenie predmetov klasifikáciou, určil spôsob a kritériá hodnotenia jednotlivých predmetov vzhľadom na ich špecifiká, ústneho overovania, druhy a počet písomných prác žiakov (tematické, vstupné, výstupné), ich percentuálne vyhodnotenie, počet slov a chybovosť podľa ročníkov pri diktátoch a kritériá hodnotenia výchovných predmetov. Jedna žiačka, ktorá v školskom roku 2020/2021 navštevovala 1. ročník, bola v rozpore s Usmernením k priebežnému hodnoteniu a celkovému hodnoteniu žiakov základných škôl v školskom roku 2020/2021 počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 z 26. 05. 2021 hodnotená klasifikačnými stupňami (nepospela v predmetoch MJL, MAT a PRV) namiesto slovným hodnotením. V prípade celkového hodnotenia ostatných 6 žiakov so ŠVVP sa nebrali do úvahy všetky ich špecifiká a osobitosti a pravdepodobne ani podmienky, ktoré mohli mať vplyv na hodnotenie ich vzdelávacích výsledkov. Na danú skutočnosť poukázal rovnaký obsah spracovania IVP od začiatku ich začlenenia až po školský rok 2022/2023 bez úpravy vzhľadom na podmienky v súvislosti s pandemickou situáciou a akceptácie postupu v súlade so špeciálno-pedagogickými odporúčaniami zariadení poradenstva a prevencie v zmysle Metodického usmernenia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných školách s platnosťou od 11. 01. 2021. Navrhované kontrolné psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia sa v zariadeniach poradenstva a prevencie nerealizovali, do istej miery aj v súvislosti s pandemickou situáciou. Žiaci 2. ročníka boli v školskom roku 2021/2022 vzdelávaní podľa inovovaného štátneho vzdelávacieho programu primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy, po diagnostických vyšetreniach v zariadení poradenstva a prevencie, žiadosti zákonného zástupcu postupovali od 21. 11. 2022 podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím primárne vzdelávanie. Podľa katalógového listu boli v 1. polroku školského roka 2022/2023 hodnotení klasifikačným stupňom aj v predmete SJSL v rozpore s rámcovým učebným plánom a napriek tomu, že daný vyučovací predmet nemali zaradený v rozvrhu hodín. Škola písomne neinformovala rodičov o zhoršení prospechu žiakov. Riaditeľka školy nepredložila záznamy o ročnom hodnotení pedagogického zamestnanca. Vnútrotná školská kontrola nebola plánovaná a hospitačnú činnosť vykonávala riaditeľka len v ŠKD. Z vyjadrenia riaditeľky školy v informačnom dotazníku vyplynulo, že systematickú, plánovanú autoevalváciu nerealizovali, nepovažovala ju za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy, ale zároveň ju nepokladala za byrokratickú záťaž bez významného vplyvu na kvalitu školy.

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia školy vykazoval nedostatky pri hodnotení žiakov s MP. Nedostatky sa vyskytli v absencii preukázateľného informovania zákonných zástupcov o zhoršenom prospechu žiakov, písomného záznamu o hodnotení pedagogického zamestnanca. Zlepšenie si vyžaduje premyslené plánovanie kontrolnej činnosti na všetky oblasti výchovno -vzdelávacej činnosti školy.

Klíma v škole bola priaznivá, riaditeľka školy a vychovávateľ vytvárali atmosféru bezpečia a dôvery vo výchovno-vzdelávacom procese. V priebehu prestávok a po skončení vyučovania bola komunikácia učiteľov a žiakov empatická, vzájomne sa rešpektovali a žiaci sa správali slušne, čo bolo pozorované aj počas výkonu školskej inšpekcie. V škole prevláda vzájomná podpora a spolupráca. Využívanie efektívnych stratégií učiteľmi na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov bolo na nízkej úrovni, čo potvrdili zistenia priameho pozorovania na vyučovacích hodinách. Škola nemala vypracovaný systém stratégie školského neúspechu a neprispôbovala adekvátne vzdelávacie prostredie potrebám žiakov z MRK, neumožnila im prekonať prekážky vytvorené vo vzdelávacom systéme, bezproblémový prestup na plnoorganizovanú školu. Podľa vyjadrenia

riaditeľky, žiaci často nezvládali bariéry na 2. stupni, necítili sa dobre v škole a následne i vzhľadom na dochádzanie spojmi do plnoorganizovanej školy zanedbávali povinnú školskú dochádzku. Vyučovací proces i výsledky vzdelávania žiakov po nástupe do školy nepriaznivo ovplyvňovala ich nepravidelná dochádzka do materskej školy a jazyková bariéra, nakoľko ich materinským jazykom bola rómčina a medzi sebou komunikovali po slovensky. Žiaci po nástupe do prvého ročníka väčšinou neovládali dostatočne vyučovací jazyk. Miera osvojenia vedomostí a zručností intaktnej žiačky a žiakov s MP bola nízka vo všetkých sledovaných vzdelávacích oblastiach, riaditeľka neprijala opatrenia na zníženie rozdielov v ich vedomostiach, čím nevytvorila podmienky na postupné eliminovanie zistených nedostatkov. Všetci žiaci s MP boli rómskej národnosti, 6 žiakov z 2 rodín malo medzi sebou súrodenecké vzťahy. Väčšina žiakov opakovala ročníky, v 2. ročníku bola 1 žiačka, ktorá plnila 3. rok povinnej školskej dochádzky (ďalej PŠD), v 3. ročníku 1 žiak so 4. rokom PŠD a 1 žiačka so 6. rokom PŠD, v 4. ročníku 1 žiak plnil 6. rok PŠD, 2 žiaci 7. a 1 žiak 8. rok PŠD. S výnimkou 2 žiakov (2. ročník v školskom roku 2022/2023) ostatní opakovali 1. ročník, niektorí aj dvakrát. Z dôvodu neprospievania z troch (MJL, MAT a vecné učenie) a viacerých vyučovacích predmetov (okrem vyššie uvedených predmetov aj SJSL, rozvíjanie komunikačnej schopnosti, rozvíjanie grafomotorických zručností) v školskom roku 2020/2021 opakovalo v nasledujúcom školskom roku 2021/2022 príslušný ročník 7 žiakov, z toho 6 boli žiakmi s MP (XXXXXXXXXXXX) a 5 vzdelávaní formou začlenenía. V školskom roku 2022/2023 bez absolvovania predchádzajúceho ročníka postúpil jeden žiak do vyššieho ročníka (z 2. do 4.), pričom jeho celkové hodnotenie v predmetoch MJL, MAT, vecné učenie za obdobie 2. polroka školského roka 2021/2022 bolo klasifikačným stupňom 4 (dostatočný). IVP obsahoval jediná poznámku o splnení podmienok pre postup do vyššieho ročníka, s uvedením dlhodobého cieľa v podobe úspešného zvládnutia 1. ročníka namiesto 2. V IVP pre školský rok 2022/2023 nebola žiadna zmienka týkajúca sa postupu žiaka do vyššieho ročníka z dôvodu zvládania obsahu učiva 3. ročníka, v dlhodobom cieľi bol len perom opravený ročník z 1. na 4., vplyv diagnózy a prognózy na jeho ďalšie vzdelávanie bol hodnotený negatívne, nakoľko bol pozostatkom z 1. a 2. ročníka. Otázne sa javilo jeho celkové hodnotenie už ako žiaka 4. ročníka o jeden stupeň lepšie v predmetoch MJL, VLA, o dva stupne lepšie v predmete MAT, prvýkrát zaradenom vyučovacom predmete SJSL stupňom 3 - dobrý, no zároveň rovnakým stupňom 3 (dobrý) v predmetoch hudobná a etická výchova. Uvedený žiak nebol komisionálne preskúšaný, jeho postup vzdelávania nebol obsahom rokovania na zasadnutí pedagogickej rady. Spolupráca zákonných zástupcov so školou bola neefektívna, podľa riaditeľky školy žiaci pochádzali z málo podnetného prostredia, rodičia sa zriedka zaujímali o dianie v škole a nezúčastňovali sa ani rodičovských schôdzí. Riaditeľka z dôvodu vyriešenia problémových situácií vo výchovno-vzdelávacom procese, rodičov a žiakov často navštevovala v domácom prostredí v osade. Škola webové sídlo a facebookovú stránku nemala zriadenú, čo znižovalo otvorenosť školy a informovanosť zainteresovaných. Žiakov zapájala primerane do školských aktivít, organizovali 3 podujatia Mikuláš, karneval a Deň detí. V aktuálnom školskom roku všetci žiaci navštevovali záujmový útvar Hra so slovíčkami zameraný na prácu s prostriedkami IKT, aj napriek tomu, že v škole bol len 1 funkčný počítač staršieho typu.

Pedagogickí zamestnanci vytvárali pozitívnu klímu školy a podmienky na bezpečné prostredie. Nevypracovanie systému opatrení na eliminovanie školského neúspechu, opakovanie jednotlivých ročníkov žiakmi znižovalo možnosti ich ďalšieho vzdelávania a v budúcnosti aj ich uplatnenia na trhu práce.

V škole nebol zabezpečený funkčný **system výchovného poradenstva**. Podľa riaditeľky problémy vo výchovno-vzdelávacom procese riešila pohovorom so žiakmi a návštevou v rodine, so zákonnými zástupcami komunikovala v osade. Záznamy nevedla a opatrenia neprijímala. Pri vzdelávaní začlenených žiakov spolupracovala so zariadením poradenstva a prevencie.

Podľa jej vyjadrenia v škole neriešili závažnejšie problémy výchovného charakteru. Výchovné opatrenia neudelili ani jednému žiakovi, čo potvrdili zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady. Funkciu školského koordinátora prevencie vykonával vychovávateľ. Predložený bol plán činnosti pre školský rok 2022/2023 s aktivitami, ktoré boli zamerané hlavne na prevenciu rizikového správania sa a závislostí. Z rozhovoru s koordinátorom vyplynulo, že na triednických hodinách sa zaoberali problematikou slušného správania sa a nebezpečenstva užívania návykových látok. V 1. polroku organizoval pre žiakov besedu o alkoholovej závislosti spojenú s premietaním filmu, čo potvrdili zápisy v triednych knihách. Monitoring správania žiakov na predchádzanie výskytu sociálno-patologických javov nerealizovali.

Poskytovaný systém poradenstva školy pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov bol zabezpečovaný čiastočne, vzhľadom na nízky záujem zákonných zástupcov o školskú problematiku snahu riaditeľky školy o riešenie situácie priamo v osade možno považovať za pozitívum. Prínosom bolo zriadenie funkcie koordinátora prevencie a realizácia aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom, nižšia miera pozornosti venovaná monitoringu výskytu sociálno-patologických javov si vyžaduje zlepšenie.

Riadenie školy bolo na nevyhovujúcej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Poverená riaditeľka školy spĺňala **kvalifikačné predpoklady** a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. Ukončila štúdium v študijnom odbore Učiteľstvo pre špeciálne školy v špecializácii - pedagogika MP a získala špeciálnu spôsobilosť na vyučovanie v školách a zariadeniach pre MP, v špeciálnych triedach a pre začlenených žiakov so ŠVVP. Absolvovala funkčné a funkčne inovačné vzdelávanie. Odbornosť vyučovania bola zabezpečená na 77,89 %, neodborne sa v plnom rozsahu vyučovali predmety etická, telesná a športová výchova a pracovné vyučovanie, ktoré vyučoval vychovávateľ.

Výchovno-vzdelávací proces zaistovali pedagogickí zamestnanci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti a príslušnej kategórie a podkategórie pedagogického zamestnanca. Neodborné vyučovanie niektorých predmetov bolo v dôsledku dopĺňania si pracovného úväzku vychovávateľom.

Budova školy typu rodinného domu s menším nádvorím bola umiestnená v centre obce, oproti budovy sa nachádzalo športové ihrisko, ktoré škola využívala. Z 2 učební bola využitá 1 ako kmeňová trieda a druhá učebňa informatiky. Školská knižnica absentovala, rozprávkové knihy, učebnice a časopisy pre žiakov a odborné publikácie pre učiteľov boli umiestnené v triede. Sklad učebníc bol umiestnený v oddychovej časti, ktorá sa využívala pred rokmi ako jedáleň. Kancelária riaditeľky školy, zároveň aj zborovňa a sklady boli využívané učiteľmi. Z dvoch žiackych sociálnych zariadení bolo funkčné len jedno (1 toaletná misa), ktoré využívali všetci žiaci. Slabou stránkou bola absencia telocvične a multimedialnej učebne. Na vyučovanie telesnej a športovej výchovy využívali zadnú časť kmeňovej triedy. V mimo vyučovacom čase sa v priestoroch školy a na dvore realizovali činnosti ŠKD. Vstupné priestory boli primerane upravené, informačné a nástenné panely chýbali. Výtvarné práce žiakov boli vystavené v malej jedálni, kmeňovej triede a učebni informatiky. Škola nemala vytvorené bezbariérové prostredie.

Priestorové podmienky umožňovali vzdelávanie žiakov, absencia funkčnej multimedialnej učebne mala negatívny dopad na využívanie rôznych médií v edukačnom procese a rozvoj digitálnej gramotnosti žiakov. Nevyhovujúca z hľadiska hygienických predpisov bola funkčnosť len jedného sociálneho zariadenia pre všetkých žiakov a jeho používanie bez ohľadu na pohlavie.

Škola bola vybavená učebnicami schválenými ministerstvom školstva. Žiaci s MP mali k dispozícii učebnice špeciálnych základných škôl. Riaditeľka školy materiálne **vybavenie učebnými**

a **kompenzačnými pomôckami** hodnotila ako uspokojivé, dopĺňali ich podľa finančných možností. V priestrannej triede boli staré lavice, viacúčelový nastaviteľný (rastúci) nábytok absentoval, čo vzhľadom na vekové zloženie žiakov nebolo optimálne. V triede bol priestor pre pohybové aktivity a relaxáciu s knižným kútikom, zadná časť vybavená športovým náradím, náčiním a rebrinami čiastočne kompenzovala chýbajúcu telocvičňu. Škola nebola dostatočne vybavená digitálnou technikou, napriek výkonnému pripojeniu na internet. V menšej učebni bola interaktívna tabuľa využívaná len na premietanie videí, funkčnosť jedného počítača z piatich negatívne ovplyvnilo rozvíjanie digitálnej gramotnosti žiakov a činnosť záujmového útvaru. Učebné pomôcky na podporu názornosti žiakov s MP učiteľka pravidelne používala, čo bolo preukázané aj na hospitovaných hodinách.

Materiálno-technické podmienky školy umožňovali napĺňanie vzdelávacích cieľov stanovených v ŠkVP s výnimkou rozvíjania digitálnej gramotnosti žiakov pre nedostatok a nefunkčnosť digitálnej techniky.

Základné pravidlá vnútorného režimu školy upravoval **školský poriadok**, ktorý nebol prerokovaný v pedagogickej rade a rade školy. Upravoval školským zákonom stanovené podrobnosti a informoval o pravidlách, právach a povinnostiach zainteresovaných a kritériách udelenia výchovných opatrení. Slabou stránkou bolo uvádzanie neaktuálnych právnych predpisov, nekomplexné rozpracovanie podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím na podmienky školy. V časti Uvoľňovanie žiakov z vyučovania bola nesprávne uvedená možnosť ospravedlnenia žiaka zákonným zástupcom 3 po sebe nasledujúce dni napriek platnému usmerneniu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, podľa ktorého môže zákonný zástupca ospravedlniť neúčast svojho dieťaťa v rozsahu 5-tich po sebe nasledujúcich dní. Zápisy v triednych knihách dokumentovali oboznámenie s jeho obsahom žiakmi, záznam o informovaní zákonných zástupcov nebol predložený. Školský poriadok bol zverejnený v kmeňovej triede. Školou vydaná smernica k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov ako príloha k školskému poriadku vychádzala z neaktuálnej smernice k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach. V **organizácii vyučovania** boli dodržané začiatok vyučovania, dĺžka vyučovacích hodín a prestávok, vrátane obedňajšej s pozitívnym vplyvom na fyziologické a psychohygienické potreby žiakov a učiteľov. Škola aktivity mimo obce a hromadné akcie za ostatné 2 roky neuskutočnila.

Funkčnosť školského poriadku negatívne ovplyvnilo jeho neaktualizovanie, neprerokovanie v pedagogickej rade a rade školy, nekomplexné rozpracovanie podmienok na zaistenie bezpečnosti školského prostredia a ochrany zdravia žiakov pred sociálno-patologickými javmi, ako aj interných smerníc bez nadväznosti na aktuálne platné právne normy.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

1.3 INÉ ZISTENIA

Diagnostika 5 žiakov sa zväčša realizovala po prvom alebo po druhom opakovaní 1. ročníka (mesiac október, marec), otázne bolo podanie žiadosti zákonným zástupcom na vzdelávanie formou začlenenia až nasledujúci školský rok (u jedného žiaka až o dva roky) a opätovné opakovanie ročníka napriek odporúčaniu zariadenia poradenstva a prevencie k vzdelávaniu žiaka v špeciálnej základnej škole, špeciálnej triede základnej školy alebo formou začlenenia vrátane žiakov so stredným stupňom MP. Opakovanie ročníkov diagnostikovanými žiakmi s MP, ich vzdelávanie až v nasledujúcom školskom roku od realizovanej diagnostiky a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie formou začlenenia podľa rámcového obsahu vzdelávania 1. ročníka budú mať za následok ukončenie povinnej školskej dochádzky v nižších ročníkoch

(napr. v 6., 7. alebo 8.) vekom namiesto v poslednom ročníku ZŠ, čo do istej miery obmedzí možnosti ich ďalšieho vzdelávania na odborných učilištiach.

Diagnostika všetkých 9 žiakov sa realizovala neodôvodnene v bývalých centrách špeciálpedagogického poradenstva (ďalej ČŠPP), nakoľko pochádzali zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP), ale diagnostikovaní ako žiaci SZP neboli a v anamnéze psychologických správ sa neuvádzala žiadna zdravotná symptomatika. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj výsledky psychologickéj diagnostiky školská inšpekcia oslovila odborníčku z praxe na posúdenie realizácie diagnostiky 5 žiakov v jednom bývalom ČŠPP. U jedného žiaka bola úroveň rozložená od pásma XXXXXXXXXXXX po XXXXXXXX v neprospech verbálnej zložky intelektu, čo je príznačné pre deti zo SZP. Vzhľadom na skutočnosť, že žiak mal byť diagnostikovaný v bývalom centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej CPPPaP) a nie v ČŠPP, ako aj z dôvodu nerealizovania opakovaného kontrolného vyšetrenia, ktoré by sledovalo jeho vývin po nástupe do ZŠ ako stimulujúceho školského prostredia, bola nariadená rediagnostika jeho intelektových schopností. V prípade 2 žiačok bola diagnostikovaná XXXXXXXXXXXX. Kontrolné vyšetrenia neboli od XXXXXX zrealizované napriek zariadením poradenstva a prevencie navrhovanej rediagnostike o dva roky. Rediagnostické psychologické vyšetrenie bolo nariadené z dôvodu, že obe žiačky boli zo SZP, bez zdravotného nálezu a s neodôvodnene realizovaným psychologickým vyšetrením v bývalom ČŠPP. Je potrebná aktualizácia terajšieho stavu žiačok a nastavenie primeraného vzdelávania. Ďalším 2 žiakom bolo dôvodom nariadenia psychologického rediagnostického vyšetrenia použitie nerelevantných a zastaraných psychodiagnostických nástrojov (test PDW). Výsledky v teste PDW zaznamenávajú skórovanie len v štyroch subtestoch, je málo citlivý na diagnostiku XXXXXXXXXXXXXXXX, aby sa dali na základe týchto výsledkov vyvodiť odporúčania pre vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu pre XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (variant XXXX).

Zriaďovateľ nevydal výberové konanie po skončení funkčného obdobia riaditeľky školy z dôvodu jej dlhodobej práceneschopnosti a poveril ju od 01. 01. 2023 riadením školy na polročné obdobie. Správa o výsledkoch školskej inšpekcie bola na žiadosť zriaďovateľa, ktorý prejavil záujem byť prítomný na jej prerokovaní, podpísaná dňa 09. 05. 2023.

2 ZÁVER

Žiaci nedisponovali adekvátnymi komunikačnými zručnosťami na väčšine hodín. Ich slovná zásoba nebola rozvinutá primerane, bola prevažne strohá, používali nárečie a komunikácia sa uskutočnila väčšinou len medzi učiteľkou a žiakmi. Písomne sa vyjadrili minimálne. Pracovať s prostriedkami elektronických médií nemali možnosť. Na hodine prevládalo počúvanie textu s porozumením, len na dvoch hodinách čítal žiak učivo na hlas. Pracovať s textom, vyhľadávať informácie, analyzovať a hodnotiť text nedostali príležitosť na väčšine hodín. Pri riešení úloh na zapamätanie a porozumenie žiaci na väčšine hodín neprejavili v dostatočnej miere osvojenie základných vedomostí a zručností, neporozumeli významu informácií. Aplikovať osvojené poznatky v konkrétnej neznámej situácii zväčša zvládli len značnou pomocou. Vzhľadom na mentálne postihnutie žiakov v 2., 3. a 4. ročníku úlohy na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov neboli učiteľkou zadávané a v 1. ročníku žiačka nedostala príležitosť ich riešiť. Úlohy na rozvíjanie tvorivosti a bádateľské aktivity absentovali. Autonómnosť žiakov s MP sa na tretine hodín prejavilo jednoduchou opravou chybovosti. Nedostali príležitosť ani na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností a hodnotenie výsledkov spolužiakovej činnosti. Slabou stránkou bolo aj rozvíjanie občianskych kompetencií. Vyjadriť svoje názory mali možnosť len na jednej hodine a v diskusii rešpektovať postoje iných a argumentovať zvládli len s pomocou. Najslabšie boli rozvíjané ich sociálne kompetencie využívaním kooperatívnych foriem práce len ojedinele, čím nebolo podnecované ich činnostné učenie sa. Podporné stimuly pre efektívne

učenia sa žiakov neboli poskytované adekvátne na väčšine hodín a stratégie vyučovania neboli adekvátne premyslené ani na jednej hodine. Kompenzačné učebné pomôcky na sledovaných hodinách boli využité, informačno-komunikačná technológia, bez aktívnej činnosti žiakov na polovici hodín. Zistená nevyhovujúca úroveň priebehu výchovy a vzdelávania znižovala úroveň celkového hodnotenia školy.

Školský vzdelávací program nenaplnil význam strategického dokumentu školy jeho neaktualizovaním a nerozpracovaním na podmienky školy, najmä z dôvodu vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí postupovali podľa rámcového učebného plánu Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Positívom riadenia školy bolo vytváranie pozitívnej klímy, realizácia výkonu štátnej správy v 1. stupni, aktivít na predchádzanie výskytu sociálno-patologických javov a riešenie problémových situácií riaditeľkou školy priamo v osade. Zlepšenie si vyžaduje zapisovanie učiva v triednych knihách porovnateľným spôsobom so vzdelávacími štandardmi. Absencia úpravy obsahu a metód vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím v individuálnom vzdelávacom programe mala negatívny dopad na možnosti ich inkluzívneho vzdelávania. Zlepšenie si vyžaduje efektívne plánovanie vzdelávania zamestnancov podľa zamerania školy, premyslené plánovanie kontrolnej činnosti na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. Nedostatky sa vyskytli pri hodnotení žiakov s mentálnym postihnutím, s negatívnym dopadom na objektívne posudzovanie kvality ich výkonov a v absencii preukázateľného informovania zákonných zástupcov o zhoršenom prospechu žiakov. Opakovanie jednotlivých ročníkov žiakmi s mentálnym postihnutím, niekedy aj viacnásobné, znižovalo ich možnosť ďalšieho vzdelávania a v budúcnosti uplatnenia na trhu práce. Nerealizovanie monitoringu na predchádzanie sociálno-patologických javov malo negatívny dopad na včasné podchytenie a eliminovanie možných problémov v školskom prostredí.

Výchovno-vzdelávací proces zaisťovali pedagogickí zamestnanci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca. Positívom bolo zabezpečenie odborného vyučovania žiakov s mentálnym postihnutím a materiálno-technické podmienky školy, čo bolo predpokladom na napĺňanie vzdelávacích cieľov stanovených v školskom vzdelávacom programe s výnimkou rozvíjania digitálnej gramotnosti žiakov pre nedostatok a nefunkčnosť digitálnej techniky. Zlepšenie si vyžaduje vybudovanie funkčnej multimediálnej učebne a obnova sociálnych zariadení samostatne pre obe pohlavia. Školský poriadok bol vypracovaný s nedostatkami, nebol prerokovaný v pedagogickej rade a rade školy, vzhľadom na jeho neaktualizovanie, neriešil problematiku šikanovania, čo si vyžaduje zlepšenie. Smernica k prevencii šikanovania nebola vypracovaná na podmienky školy v súlade s aktuálnou smernicou vydanou ministerstvom školstva.

V porovnaní s výsledkami komplexnej inšpekcie vykonanej v školskom roku 2007/2008 sa zhoršila úroveň riadenia školy najmä v dôsledku nekomplexného spracovania školského vzdelávacieho programu, nedodržania podmienok vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, nevypracovania dokumentácie a ďalšej dokumentácie na podmienky školy, neefektívneho vnútorného systému kontroly pedagogických zamestnancov, nezovšeobecňovania kontrolných zistení a neprijímania opatrení na zlepšenie procesu. Zhoršili sa výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu v rozvíjaní komunikačných a poznávacích spôsobilostí s dôrazom na aplikáciu úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov, kompetencií k celoživotnému učeniu sa, občianskych a sociálnych spôsobilostí žiakov. Zhoršilo sa vybavenie didaktickou a výpočtovou technikou, nezaistením samostatných funkčných sociálnych zariadení pre dievčatá a chlapcov nastalo zhoršenie aj v oblasti zabezpečenia adekvátnych hygienických podmienok.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	- výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	- prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	- vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	- prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevýhovujúci	- výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) (neprerokovanie školského vzdelávacieho programu na zasadnutí rady školy),
2. § 7 ods. 3 školského zákona (neurčenie spôsobu realizácie prierezovej témy dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, nerealizovanie didaktických hier, neúplne rozpracovanie hodnotenia žiakov a nedodržanie rámcového učebného plánu intaktných žiakov pri vzdelávaní žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia),
3. § 7a ods. 3 školského zákona (nerozpracovanie úprav obsahu vzdelávania a metód žiakov so zdravotným znevýhodnením v individuálnom vzdelávacom programe),
4. § 9 ods. 6 školského zákona (nerozpracovanie obsahu vzdelávania pre žiakov 3. a 4. ročníka v predmete etická výchova),
5. § 144 ods. 10 školského zákon (absencia povinnosti zákonného zástupcu ospravedlniť neprítomnosť žiaka, ktorá trvá najviac päť po sebe nasledujúce vyučovacie dni podľa usmernenia platnej legislatívy),
6. § 153 ods. 1 a písm. c) školského zákona (neprerokovanie školského poriadku s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade, nerozpracovanie kompletných podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou, násilím a šikanovaním v školskom poriadku),
7. § 70 ods. 7 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nevychotovenie písomného záznamu o hodnotení pedagogického zamestnanca),
8. Čl. 4 ods. 5 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení príkazu ministra č. 40/2021 (neinformovanie zákonného zástupcu žiaka preukázateľným spôsobom v prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu),
9. Čl. 10 ods. 3 metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie (postup žiaka s MP do vyššieho ročníka bez komisionálneho preskúšania a prerokovania jeho postupu učiteľmi na zasadnutí pedagogickej rady).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- rozvíjať vo vyučovacom procese komunikačné, poznávacie, občianske a sociálne kompetencie žiakov s dôrazom na kooperáciu v tíme a kompetencie k celoživotnému učeniu sa,
- vytvárať podmienky na inkluzívne vzdelávanie a využívať vo vyučovacom procese efektívne stratégie vyučovania,
- rozpracovať v školskom vzdelávacom programe osobitosti a špecifiká vzdelávania žiakov z marginalizovanej rómskej komunity,
- zabezpečiť rediagnostické psychologické vyšetrenia v spolupráci so zákonnými zástupcami 4 žiakov za účelom určenia postupu ďalšieho ich vzdelávania a nastavenia výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zapisovať učivo v triednych knihách porovnateľným spôsobom s učebnými osnovami,
- vypracovať systém stratégie na elimináciu školského neúspechu,
- vypracovať kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov na podmienky školy,
- pravidelne analyzovať výsledky vnútornej školskej kontroly na zasadnutiach pedagogickej rady, ukladať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a vykonávať následnú kontrolu ich plnenia,
- aktualizovať interný dokument k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v zmysle aktuálne platnej smernice,
- ustanoviť výchovného poradcu,
- pravidelne monitorovať správanie žiakov vzhľadom ako prevencie na predchádzanie výskytu negatívnych javov a skrytých príznakov šikanovania sa,
- realizovať v rámci metodických orgánov interné vzdelávacie aktivity (otvorené, komentované hodiny, referáty na aktuálne didaktické problémy žiakov),
- zabezpečiť pre žiakov viacúčelové výškovo nastaviteľné lavice,
- motivovať zákonných zástupcov a zvyšovať ich záujem o dianie v škole, hľadať spôsoby na zlepšenie ich spolupráce so školou,
- sfunkčniť didaktickú techniku s cieľom jej efektívneho využívania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- zabezpečiť funkčnosť samostatných hygienických zariadení pre obe pohlavia.

2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 19. 05. 2023 prijať konkrétne opatrenia

na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa neprerokovania ŠkVP v rade školy, neurčenia spôsobu realizácie prierezovej témy dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, neúplného rozpracovania hodnotenia žiakov a nedodržania rámcového učebného plánu intaktných žiakov pri vzdelávaní žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, nerozpracovanie úprav obsahu vzdelávania a metód žiakov so zdravotným znevýhodnením v individuálnom vzdelávacom programe, nerozpracovanie obsahu vzdelávania pre žiakov 3. a 4. ročníka v predmete etická výchova, absencie povinnosti zákonného zástupcu ospravedlniť neprítomnosť žiaka, ktorá trvá najviac päť po sebe nasledujúce vyučovacie dni podľa usmernenia platnej legislatívy, neprerokovania školského poriadku s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade, nerozpracovanie kompletných podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou, násilím

a šikanovaním v školskom poriadku, nevyhotovenia písomného záznamu o hodnotení pedagogického zamestnanca, neinformovania zákonného zástupcu žiaka preukázateľným spôsobom v prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu, postup žiaka s MP do vyššieho ročníka bez komisionálneho preskúšania a prerokovania jeho postupu učiteľmi na zasadnutí pedagogickej rady a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Nitra s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

3. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie

zabezpečiť rediagnostické psychologické vyšetrenie 5 žiakom školy (X. X., X. X., X. X., X. X., X. X.) v inom centre poradenstva a prevencie ako bolo realizované prvotné diagnostické vyšetrenie a na základe výsledkov vyšetrenia zabezpečiť adekvátnu formu ich ďalšieho vzdelávania.

Termín: do 31. 08. 2023

Zodpovedná: riaditeľka školy

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Nitra v termíne do 22. 09. 2023.

PÍSMONÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Inovovaný školský vzdelávací program;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2021/2022;
3. triedne knihy;
4. triedne výkazy;
5. katalógové listy žiakov;
6. záznam o práci v záujmovom útvare;
7. školský a organizačný poriadok;
8. koncepcia rozvoja školy;
9. zápisnice z rokovaní pedagogickej rady a metodického združenia;
10. dokumentácia začlenených žiakov (Návrhy, žiadosti zákonných zástupcov, diagnostické správy, individuálne vzdelávacie programy);
11. tlačivá informovaných súhlasov zákonných zástupcov žiakov;
12. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
13. ročný plán profesijného rozvoja;
14. systém hodnotenia intaktných žiakov a žiakov MP;
15. smernica šikanovania;
16. smernica na rozvíjanie finančnej gramotnosti;
17. plán koordinátora prevencie;
18. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
19. rozvrh hodín tried, učiteľov;
20. poverenie riaditeľky školy;
21. zriaďovacia listina.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Katarína Lészkóová

Dňa: 28. 04. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:
Mgr. Katarína Lészkóová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Beatrica Kissimonyiová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 09. 05. 2023 v Nitre:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Katarína Lészkóová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Beatrica Kissimonyiová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú *(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):*

Mgr. Beatrica Kissimonyiová, poverená riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Katarína Lészkóová, školská inšpektorka

3 PRÍLOHY

1. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti